

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Rijksstraatweg 7 – 17, Ridderkerk

Opsteller(s): M.J.A van der Neut

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Rijksstraatweg 7 – 17, Ridderkerk
Opsteller(s)	M.J.A. van der Neut & T. Breur
Datum	28-08-18
Versienummer	04
Rapportkenmerk	ER20170717v04
Aantal pagina's	39
Opdrachtgever	Heilijgers Projectontwikkeling B.V.
Contactpersoon	M. Lodewijks
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Breur, T.D. & M.J.A. van der Neut, 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Rijksstraatweg 7 – 17, Ridderkerk. Rapportkenmerk ER20170717v04. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4 Planning.....	14
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Verordening ruimte.....	15
5 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Aanvullend veldonderzoek.....	17
5.3 Soorten Vogelrichtlijn.....	20
5.4 Soorten Habitatrichtlijn.....	23
5.5 Nationaal beschermde soorten.....	28
6 Conclusies en aanbevelingen.....	31
6.1 Beschermde gebieden.....	31
6.2 Beschermde soorten.....	31
6.3 Aanbevelingen.....	32
7 Geraadpleegde bronnen.....	33
7.1 Literatuur.....	33
7.2 Internet.....	33
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	35
Bijlage 2 Bemonsteringslocaties grote modderkruiper.....	39

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Heilijgers Projectontwikkeling B.V. heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Rijksstraatweg 7 – 17, Ridderkerk. De aanleiding voor dit verzoek is een haalbaarheidsonderzoek voor woningbouw (zie verder hoofdstuk 3). Woningbouw op deze locatie kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend en/of aanvullend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) advies gegeven over het vervolg. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

---

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als

de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen ten oosten van het eiland IJsselmond en bevindt zich op ca. 1,5 km afstand ten zuiden van Ridderkerk, en 1,5km afstand ten westen van Hendrik-Ido-Ambacht (Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied is deels gasfalteerd en deels onverhard. Op het verharde deel staan drie gebouwen: een grote loods, een bedrijfspand en een woonhuis. Het onverharde deel bestaat uit een fruitboomgaard en een verruigd grasveld.
- De gevel van de loods bestaat deels uit baksteen en deels uit een stalen gevelbeplating. Deze muren zijn niet voorzien van een luchtsponw. De dakconstructie is van staal, waarop een golfplaten dak ligt. De loods wordt gebruikt voor de opslag en onderhoud van o.a. kampeervoertuigen. Aan de zuidzijde van de loods bevindt zich een wasstraat, aan de oostzijde bevindt zich een zendmast.

Afbeelding 2: De loods met de zendmast

- Het bedrijfspand (oosten van plangebied, direct aan Rijkstraatweg) heeft een deels gebold en deels plat dak. Gevels bestaan uit baksteen, hier zijn grote open stootvoegen zichtbaar.
- Het woonhuis is eveneens opgebouwd van baksteen en is voorzien van een schuin dak met dakpannen. De ruimte tussen de gevel en de dakpannen is opgevuld met een zwart voegsel dat deze dakrand volledig afsluit. Nabij het woonhuis is een klein transformatorhuisje gelegen.
- De zuidzijde van het plangebied bestaat uit een geasfalteerde zone waar kampeervoertuigen worden gestald.

Afbeelding 3: Het bedrijfspand op de achtergrond, met links het woonhuis en het transformatorhuisje

- Groen is aanwezig in de vorm van een centraal gelegen fruitboomgaard van ca. 80 x 180 meter. Deze boomgaard en de zuidelijk gelegen parkeerplaats zijn deels omgeven door bomensingels voornamelijk bestaand uit els, zomereik, populier en wilg. De westzijde van het plangebied bestaat uit een verruigd grasveld met ruigtekruiden.
- Open water is in en om het plangebied aanwezig in de vorm van sloten, variërend in breedte tussen ongeveer 2 en 8 meter. Deze sloten zijn allen voorzien van natuurlijke oevers, met uitzondering de sloot langs de noordelijke rand van het plangebied, de noordelijke oever is hier voorzien van een houten beschoeiing.

Afbeelding 4: Het verruigde grasland aan de westzijde van het plangebied

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkelingen werkzaamheden betreffen:

- De sloop van de huidige bebouwing en het bouwrijp maken van het plangebied.
- Het realiseren van 65 nieuwbouw woningen in het plangebied.
- Het realiseren extra waterberging in het plangebied.

Afbeelding 5: Concept inrichting plangebied. Bron: Heijligers

3.4 Planning

Een exacte planning van de voorgenomen ontwikkelingen is op dit moment nog niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest nabij gelegen Natura 2000 gebieden zijn Boezems Kinderdijk en de Oude Maas, beiden op ca. 4 km afstand tot het plangebied³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. In deze Natura 2000 gebieden bevinden zich geen stikstofgevoelige habitattypen⁴. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (woningbouw) die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Er hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd. Indien de woningbouw voorzien zal worden van installaties die significant meer stikstof uitstoten dan de regulier toegepaste installaties wordt geadviseerd om nogmaals het effect van stikstofdepositie te beoordelen (op verder weg gelegen Natura 2000 gebieden waar wel stikstofgevoelige habitats voorkomen).

4.2 *Verordening ruimte*

Op ca. 1,5 km ten zuidwesten van plangebied ligt het riviertje de Devel. Dit water en de oeverzone is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Er is geen sprake van negatief effect op het NNN gebied op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de ontwikkelingen. Ook zijn er geen Belangrijke weidevogelgebieden in de nabijheid van het plangebied gelegen⁵. Aanvullend onderzoek en nadere toetsing aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland is hierom niet noodzakelijk.

3 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

4 <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#rt:sid1=0&theme=n>

5 http://ro.zuid-holland.nl/Structuurvisie/vastgesteld/i_NL.IMRO.9928.DOSx2007x0002943SV-VA01_kaart484.pdf

Afbeelding 6: Het plangebied (rode cirkel) omringd door Natuurnetwerk Nederland gebieden. Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Algemeen

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 17-05-2017 door T. D. Breur, ecologisch deskundige⁶ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit rapport zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar. Een andere bron met soortverspreidingsgegevens welke is geraadpleegd betreft: Elzerman, S.D., 2012. Natuurwaardenkaart 2014 voor Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Ridderkerk.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

5.2 Aanvullend veldonderzoek

Naar aanleiding van het verkennend veldbezoek is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de volgende soortgroepen.

5.2.1 Platte schijfhoren

Op 04-09-2017 heeft T. D. Breur, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V. het plangebied onderzocht op aanwezigheid van de platte schijfhoren. Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de voor deze soort beschikbare ecologische informatie⁷ en ervaring met deze soort in het veld. Met behulp van een RAVON schepnet is op verschillende locaties de onderwatervegetatie bemonsterd en onderzocht op de aanwezigheid van zoetwaterslakjes. Enkele slakjes zijn ter bevestiging van determinatie meegenomen voor verder onderzoek.

⁶ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

⁷ Boesveld et al. 2008
<http://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren>

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H4056.pdf
<http://www.repository.naturalis.nl/document/96150>

5.2.2 Grote modderkruiper

Op 04-09-2017 heeft T. D. Breur, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V. het plangebied onderzocht op aanwezigheid van de grote modderkruiper, conform het Kennisdocument Grote Modderkruiper⁸. Dit is gedaan door het nemen van van een watermonster d.m.v. de sterivex watername techniek. Het genomen watermonster is een mengmonster, bestaande uit 9 deelmonsters, in bijlage 2 zijn de locaties van deze deelmonsters weergegeven. Het watermonster is door Sylphium molecular ecology⁹ onderzocht op aanwezigheid van E-dna van de grote modderkruiper. In aanvulling hierop is met het RAVON schepnet op kansrijke locaties de watergang bevestigd.

5.2.3 Vleermuizen

Een onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied (vliegrouete en foerageergebied) van vleermuizen binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol¹⁰. Onderstaande tabel toont de onderzoeksmomenten behorende bij het uitgevoerde vleermuisonderzoek.

Datum	Type onderzoek	Onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur	Neerslag (mm)	Windkracht
01-09-2017	Vleermuizen- Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger	Paarverblijfplaatsen , functioneel leefgebied	00:00- 02:00	K. van Veen	14 °C	0	2 bft
21-09-2017	Vleermuizen- Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger	Paarverblijfplaatsen , functioneel leefgebied	20:30- 22:30	K. van Veen	15 °C	0	2 bft
25-05-2018	Vleermuizen- Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger	Zomer- en kraamverblijfplaats en, functioneel leefgebied	21:50- 0:00	B. Verhoeven	18 °C	0	2 bft
25-06-2018	Vleermuizen- Laatvlieger	Zomer- en kraamverblijfplaats en, functioneel leefgebied	21:45- 23:30	M.JA. van der Neut	16 °C	0	1 bft
26-06-2018	Vleermuizen- Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger	Zomer- en kraamverblijfplaats en, functioneel leefgebied	3:00- 5:00	M.JA. van der Neut	12 °C	0	1 bft

Tabel 2: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek, met weergegevens. Bron: KNMI.nl weerstation Rotterdam, gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld.

8 BIJ12 Kennisdocument Grote Modderkruiper *Misgurnus fossilis*, Versie 1.0, juli 2017

9 <https://sylphium.com/edna/2015/03/30/diversiteit-van-soorten/>

10 Vleermuisprotocol 2017

5.2.4 Huismus

Een onderzoek naar de aanwezigheid van essentieel functioneel leefgebied van de huismus in het plangebied conform de condities en methodiek van het meest Kennisdocument Huismus¹¹. Dit onderzoek is uitgevoerd op 13-04-2018 en 04-05-2018 door H. van Rijswijk, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V.

---

11 BIJ12 Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, Versie 1.0, juli 2017

5.3 Soorten Vogelrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Havik	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Roek	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0- 1 km

Tabel 3: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 17-05-2017

5.3.2 Veldonderzoek

Tijdens het verkennend veldbezoek is één nest van de zwarte kraai en één nest van de torenvalk aangetroffen in het plangebied. Dit zijn beide vogels uit de zogeheten “categorie 5”. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn alleen beschermd wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Beiden nesten bevinden zich in de bomensingel aan de westkant van de boomgaard. Het kraaiennest is een natuurlijk takkennest, de torenvalk broedt in een kunstmatige torenvalkenkast.

Het plangebied is niet geschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels waarvan de nesten altijd beschermd zijn (categorie 1 t/m 4). Er zijn geen sporen aangetroffen van boomnesten of anderzijds sporen die duiden op de aanwezigheid van boombroedende roofvogels of uilen met een jaarrond beschermd verblijfplaats. In de boomgaard is specifiek gezocht naar de steenuil, deze is eveneens niet aangetroffen. De boomgaard bevat overwegend bomen met een stamdiameter < 30 cm, er waren geen nestkasten, holtes of scheuren aanwezig met geschikte nestlocaties voor de steenuil. Uit openbaar beschikbare waarnemingen komen geen meldingen van steenuilen in of om het plangebied naar voren. Wel kan het plangebied behoren leefgebied van soorten zoals de steenuil, ransuil of buizerd. In de omgeving van het plangebied is alternatief leefgebied

(struwelen, akkers, graslanden) ruimschoots aanwezig. Tijdens het veldbezoek is kortstondig een jagende bruine kiekendief waargenomen boven het verruigde veld aan de westzijde van het plangebied.

Afbeelding 7: De torenvalkenkast in het plangebied.

De bebouwing in het plangebied biedt eveneens geen geschikte structuren voor vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Ook in de zendmast zijn geen sporen van nesten aangetroffen. Het woonhuis ten westen van het bedrijfspand heeft een afgedichte dakrand, hiermee is het dakvlak ontoegankelijk voor de gierwaluw en slecht bereikbaar voor de huismus. Het houten boeiboord rondom het dak maakt dat de dakgoot eveneens slecht te bereiken is voor de huismus. De zwarte dakpannen worden bovendien erg heet in de zon, dit maakt het klimaat in het dakvlak ongeschikt om te nestelen. Hoewel het verkennend veldbezoek is uitgevoerd op een gunstig moment om (nesten van) huismussen waar te nemen, zijn er geen waarnemingen van deze soort verricht. Ook tijdens het daaropvolgende aanvullend veldonderzoek april en mei 2018 zijn geen huismuswaarnemingen verricht. Aanwezigheid van essentieel functioneel leefgebied voor de huismus wordt zodoende uitgesloten in het plangebied.

Het plangebied is daarnaast potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gras, struik- en boombroeders). Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen (grofweg 15 maart t/m 15 juli) onder de bescherming van de Wnb. Verscheidene andere algemene vogels zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek: zwartkop, fazant, koolmees, grasmus, putter, groenling, vink en winterkoning.

Afbeelding 8: Geschikt habitat voor de huismus buiten het plangebied, ten oosten van de boomgaard, aan de Rijkstraatweg.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in gebouwen of bomen kan niet worden uitgesloten. De huismus is mogelijk aanwezig in de bebouwing ten oosten van de boomgaard, buiten het plangebied. Hoewel deze bebouwing behouden blijft heeft de geplande ontwikkeling wel een effect op het groen rondom de bebouwing (kap/verwijderen). Aanvullend onderzoek heeft echter aangetoond dat het plangebied geen onderdeel vormt van essentieel functioneel leefgebied van de huismus. Voor de werkzaamheden is geen ontheffing noodzakelijk.

De realisatie van een woonwijk biedt ook kansen voor soorten zoals de huismus en de gierzwaluw: Extra nestplaatsen kunnen gecreëerd worden door natuurinclusief te bouwen of door de bebouwing anderzijds geschikt te maken voor deze soorten (zie ook hoofdstuk 6.3). Ten aanzien van het nest van de zwarte kraai zijn er geen argumenten die jaarronde bescherming van dit nest rechtvaardigen: de zwarte kraai is een zeer algemene broedvogel in de regio en de landelijke staat van instandhouding is gunstig¹². De omgeving van het plangebied (open boerenland, met her en der kleine bosschages) biedt voldoende alternatief habitat voor de torenvalk, zodoende is er hier geen sprake van jaarronde bescherming. Desalniettemin wordt aanbevolen om in de regio een nieuwe nestkast te plaatsen, dit aangezien de soort tegenwoordig nog maar zelden van natuurlijke nesten gebruik maakt en de gunstige staat van instandhouding matig ongunstig is¹³.

Het plangebied is hiernaast potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

¹² <https://www.sovon.nl/nl/soort/15671>

¹³ <https://www.sovon.nl/nl/soort/3040>

5.4 Soorten Habitatrichtlijn

5.4.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	1 - 5 km
Tonghaarmuts	Blad- en Levermossen	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren – vleermuizen	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren – vleermuizen	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren – vleermuizen	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren – vleermuizen	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren – vleermuizen	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren – vleermuizen	1 - 5 km

Tabel 4: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied.
Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 17-05-2017

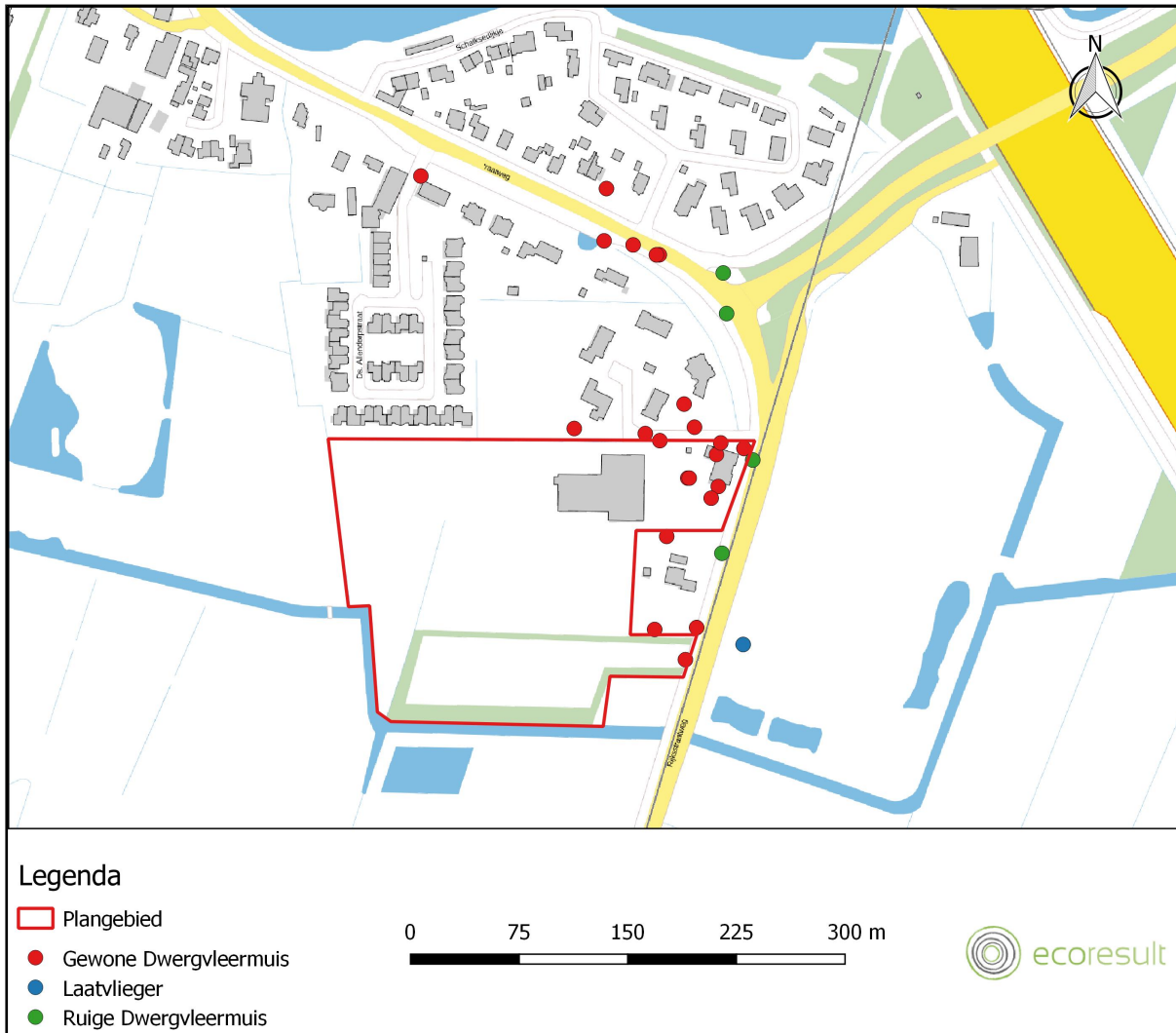
5.4.2 Veldonderzoek

5.4.2.1 Vleermuizen

Het bedrijfspand en het woonhuis aan de Rijkstraatweg binnen het plangebied zijn geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De meest te verwachten soort in het plangebied is de gewone dwergvleermuis, alsmede de laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Grote open stootvoegen en kieren tussen gevel en boeiboord bieden toegang tot geschikte verblijfplaatsen (zoals de spouwmuur en ruimte onder het dak). Hier is kans op functies als kraamverblijfplaats, zomer-, paar- en winterverblijfplaats. Er is aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd, zie Tabel 2 voor de gehanteerde werkwijze. Hierbij zijn 20 gewone dwergvleermuizen, 4 ruige dwergvleermuizen en 1 laatvlieger waargenomen (zie Afbeelding 9). Van de gewone dwergvleermuis is een paarverblijfplaats in het plangebied aangetroffen (zie verder paragraaf 5.4.2.2). De loods is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, de enkelwandige stalen/bakstenen constructie biedt geen geschikt klimaat of geschikte ruimtes voor vleermuizen. Voor boombewonende vleermuizen is het plangebied ongeschikt. In de grootste bomen in en rondom het plangebied zijn geen holtes waargenomen, geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn zodoende afwezig. Het plangebied behoort niet tot essentieel functioneel leefgebied van vleermuizen: voor foerageergebied zijn er veel alternatieven in de omgeving (bomensingels ten noorden van plangebied en watergangen

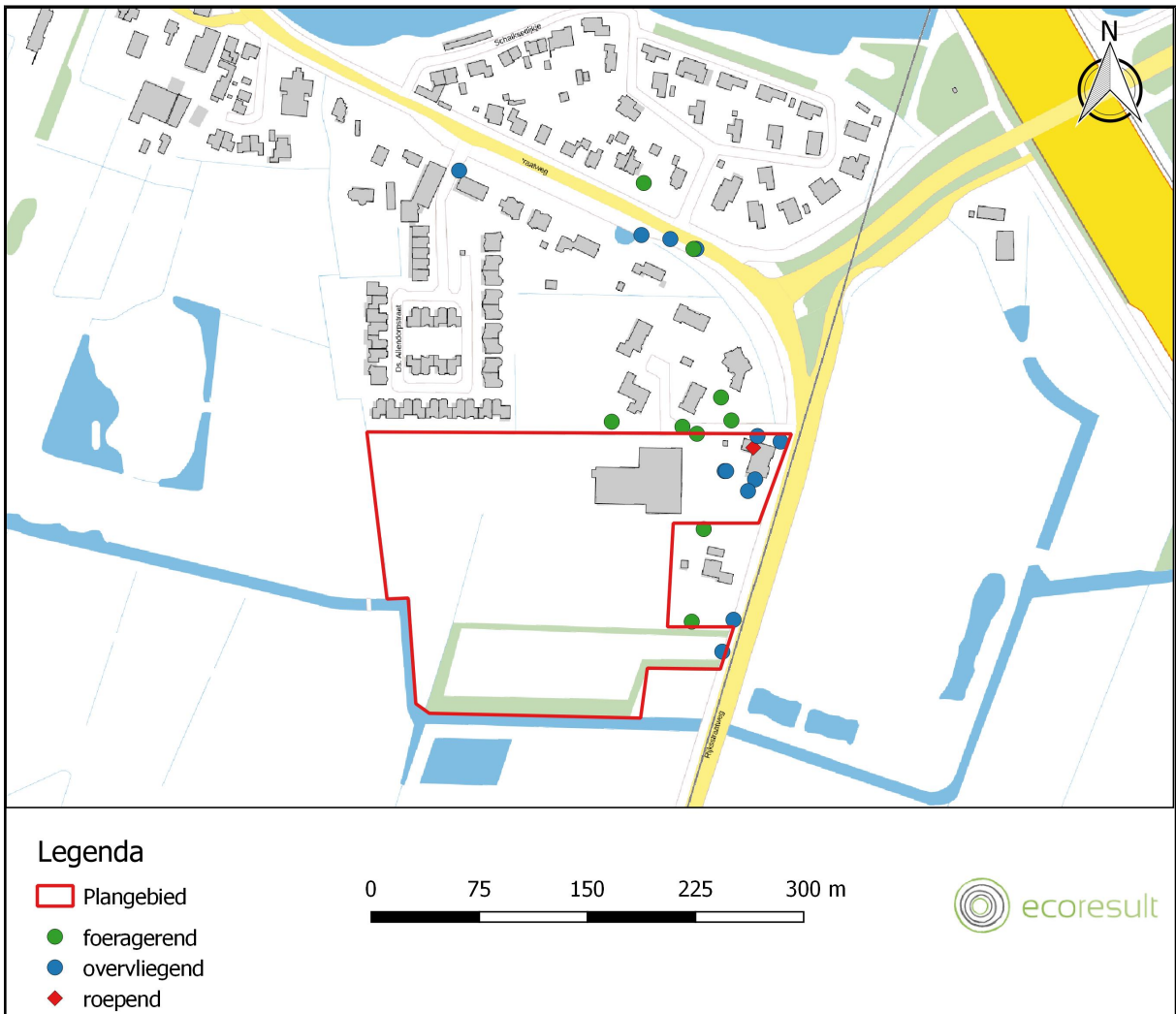
buiten plangebied). Als vliegroute is het plangebied niet strategisch gelegen ten opzichte van belangrijke foerageergebieden zoals bossen of parken.

Afbeelding 9: Waargenomen soorten vleermuizen in en rondom het plangebied. Kaartbron: PDOK

5.4.2.2 Resultaat gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 20 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie Afbeelding 10).

Afbeelding 10. Waargenomen gewone dwergvleermuizen en bijbehorend gedrag. Kaartbron: PDOK

Toelichting:

- In het plangebied is één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze verblijfplaats bevindt zich waarschijnlijk in de luchtspouw aan de noordwestzijde van de bebouwing met de opening onder de dakstrip.
- In het plangebied zijn geen andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen.
- Buiten het plangebied zijn 12 foeragerende en/of overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen.
- In het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied aanwezig. De overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen maken diffuus van het gebied gebruik zonder duidelijke structuren te volgen.

5.4.2.3 *Overige vleermuisonderzoekresultaten*

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek werden 4 waarnemingen van ruige dwergvleermuis en 1 waarneming van laatvlieger verricht. Alle waarnemingen bevinden zich buiten het plangebied. Er zijn dus in het plangebied geen voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van deze vleermuissoorten aangetroffen. Het plangebied behoort dus niet tot het essentieel functioneel leefgebied van ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

5.4.2.4 *Overige Habitatrichtlijn soorten*

In het plangebied zelf zijn geen grote open wateren of rivieren aanwezig, dit sluit de aanwezigheid uit van de rivierrombout en de bever. Deze soorten komen niet voor in smalle zeer ondiepe polderslootjes. De bever laat hiernaast zeer duidelijke sporen van aanwezigheid achter, zoals omgeknaagde bomen, deze sporen zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. De noordse woelmuis komt voor in brede drassige oeverzones, dit habitat is afwezig in het plangebied. Het plangebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van overige habitatrichtlijnsoorten zoals de rugstreeppad en heikikker. De sloten in en rondom het plangebied zijn onderzocht op aanwezigheid van de platte schijfhoren. De veenweidesloten bieden potentieel geschikt habitat voor deze soort. Volgens de in Hfst 5.2 beschreven methodiek is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van de platte schijfhoren, deze is niet aangetroffen. Enkele zoetwaterslakjes zijn zekerheidshalve meegenomen ter determinatie, dit betrof in alle gevallen die gelijkende -maar niet-beschermd - draaikolkschijfhoren.

5.4.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied potentie biedt of die daadwerkelijk aanwezig zijn. Tijdens het onderzoek is één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Doordat de bebouwing gesloopt zal worden leidt dit tot een overtreding van verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb. De voorgenomen ontwikkeling is hiermee ontheffingsplichtig en er dienen maatregelen te worden getroffen (zie ook paragraaf 5.4.4).

Aanwezigheid van de platte schijfhoren is door middel van intensief aanvullend onderzoek onderzocht: deze soort is afwezig in het plangebied.

5.4.4 **Maatregelen gewone dwergvleermuis**

De bebouwing binnen de begrenzing van het plangebied zal worden gesloopt. Hierdoor zal één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verdwijnen. Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de functionaliteit van het gebied te blijven behouden.

Mitigerende maatregelen paarverblijfplaats:

- Binnen een afstand van 200 meter dienen er vier vervangende tijdelijke verblijfplaatsen aan/in gebouwen geplaatst te worden door middel van vleermuiskasten. Deze dienen voor 15 februari opgehangen te zijn in verband met de gewenningsperiode (van 6 maanden) welke de vleermuizen nodig hebben om deze vleermuiskasten te ontdekken. De vleermuiskasten moeten op een minimale hoogte van drie meter opgehangen worden onder de dakrand. Daarnaast dienen de vleermuiskasten een vrije aanvliegroute te hebben en mag er geen licht op de kasten vallen.
- Tenminste 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de bebouwing waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit dient te gebeuren buiten de kritische periode (de kritische periode loopt van 15 juli t/m 15 oktober¹⁴). Dit kan gedaan worden door het ontoegankelijk maken van de kieren tussen gevel en het kozijn.
- In de nieuwe situatie dienen vier permanente verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Dit kan het door het plaatsen van inbouwkasten in de gevels ter hoogte van de dakrand of door het realiseren van openingen. Hierdoor kunnen vleermuizen in de nieuwe situatie hier nieuwe verblijfplaatsen vinden.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient ten alle tijden onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

5.5 Nationaal beschermde soorten

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Meerkikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Alpenwatersalamander	Amfibieën	1 - 5 km	nee
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km	ja
Kartuizer anjer	Vaatplanten	0 - 1 km	nee
Schubvaren	Vaatplanten	1 - 5 km	nee
Grote modderkruiper	Vissen	1 - 5 km	nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Dwergmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Hermelijn	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Rosse woelmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Vos	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Woelrat	Zoogdieren	1 - 5 km	ja

Tabel 5: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 17-05-2017

5.5.1 Bronnenonderzoek NDFF

5.5.2 Verkennend veldonderzoek

5.5.2.1 Vaatplanten

Het groen in en rondom het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit enkel uit zeer algemene soorten welke wijzen op voedselrijke omstandigheden, zoals brandnetel, fluitekruid, smeewortel, akkerdistel, ridderzuring, kleeftkruid, en paardenbloem. Dit sluit de

aanwezigheid van veel beschermde soorten van zeer specifieke habitats uit (voedselarme bodems, oude stenen muren etc.).

5.5.2.2   *Zoogdieren*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel, wezel en verschillende soorten muizen. De gewone zeehond in de NDFF database heeft hoogst waarschijnlijk betrekking op een incidentele waarneming in de maas. Het verspreidingsgebied van de steenmarter bevindt zich met name in het oosten van Nederland. Deze soort komt echter steeds vaker voor in het westen van het land, zij het incidenteel. In het plangebied zijn echter geen structuren aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats zoals grote boerenschuren met rommelzolders, als foerageergebied is alternatief ruimschoots aanwezig.

5.5.2.3   *Vissen, amfibieën, reptielen, insecten*

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Het plangebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van de alpenwatersalamander. De grote modderkruiper kan zich handhaven in brede poldersloten tot zeer ondiep zuurstofarm water met een dikke sliblaag. De sloten rondom het plangebied zijn zodoende potentieel geschikt voor deze soort. Door middel van bemonstering met het RAVON schepnet en met behulp van E-dna techniek (zie Hfst 5.2) is aanwezigheid van deze soort onderzocht: de grote modderkruiper is afwezig in/om het plangebied. Aanwezigheid van overige beschermde vissen, amfibieën, reptielen en insecten valt op basis van verspreidingsgebied en habitatvoorkeur uit te sluiten in het plangebied.

5.5.3   **Effectbeoordeling en toetsing**

Aanvullend onderzoek heeft aangetoond dat de grote modderkruiper afwezig is in de water in/om het plangebied.

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt (gewone pad, egel, muizen etc.). Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand. Indien watergangen worden verlegd of gedempt dienen de aanwezige vissen (en andere aquatische fauna) in het kader van de Zorgplicht te worden weggevangen en verplaatst te worden naar geschikt habitat in de nabije omgeving.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of belangrijke weidevogel gebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Hoewel het verkennend veldbezoek is uitgevoerd op een gunstig moment om (nesten van) huismussen waar te nemen, zijn er geen waarnemingen van deze soort – ondanks de potentie als functioneel leefgebied – verricht. Ook tijdens daaropvolgende aanvullend veldonderzoek april en mei 2018 zijn geen huismuswaarnemingen verricht. Aanwezigheid van essentieel functioneel leefgebied voor de huismus wordt zodoende uitgesloten in het plangebied.

Er dient rekening gehouden te worden met het vogelbroedseizoen (grofweg maart t/m september); in gebruik zijnde nesten mogen nooit worden verstoord. Hiernaast strekt het tot de aanbeveling om een nieuwe torenvalkenkast te plaatsen in de omgeving van het plangebied, dit ter compensatie van de huidige (in gebruik zijnde) torenvalkenkast in de bomensingel ten westen van de boomgaard. Ecoresult B.V. kan u adviseren over geschikte locaties voor deze alternatieve nestlocatie.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.2.1 *Vleermuizen*

De bebouwing in het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis). Tijdens aanvullend veldonderzoek is één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Hierdoor kunnen door de sloop de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. De ontwikkeling is hiermee onderhevig aan een ontheffingsplicht voor de Wet natuurbescherming en het treffen van maatregelen (zie paragraaf 5.4.4.).

6.2.2.2 *Overige habitatrichtlijnsoorten*

Aanvullend onderzoek toonde de afwezigheid van de platte schijfhoren aan in de sloten in en om het plangebied. Verder aanvullend onderzoek ten aanzien van overige habitatrichtlijnsoorten is niet nodig.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor de grote modderkruiper. Aanvullend veldonderzoek toonde echter de afwezigheid van deze soort aan. Ten aanzien van de grote modderkruiper is een ontheffing van de Wnb niet nodig.

Het plangebied is wel voor Nationaal beschermde soorten fauna (gewone pad, egel, diverse soorten muizen) waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op deze algemene zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden. Indien watergangen worden verlegd of gedempt dienen de aanwezige vissen (en andere aquatische fauna) in het kader van de Zorgplicht te worden weggevangen en verplaatst te worden naar geschikt habitat in de nabije omgeving.

6.3 *Aanbevelingen*

Naast het plaatsen van een nieuwe torenvalk nestkast buiten het plangebied, zijn er ook in het kansen voor het verhogen van de natuurwaarde. Aanbevolen wordt om met het ontwerp van de woonwijk rekening te houden met huismus, gierzwaluw en vleermuizen door “natuurinclusief” te bouwen. Te denken valt bijvoorbeeld aan speciale inbouwstenen of vogelvides. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en u kunt dit opnemen in de nieuwe situatie.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Elzerman, S.D., 2012. Natuurwaardenkaart 2014 voor Gedragscode Flora- en faunawet gemeente Ridderkerk.

7.2 Internet

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

http://ro.zuid-holland.nl/Structuurvisie/vastgesteld/i_NL.IMRO.9928.DOSx2007x0002943SV-VA01_kaart484.pdf

<https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#rt:sid1=0&theme=n>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Overig:

Boesveld, A., Gmelig Meyling, A.W., Bruyne, de, R.H. 2009. HANDLEIDING Slakken van de Habitatrichtlijn waarnemen. Stichting Anemoon

<http://www.repository.naturalis.nl/document/96150>

<http://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren>

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/soorten/profiel_soort_H4056.pdf

BLJ12 Kennisdocument Grote Modderkruiper *Misgurnus fossilis*, Versie 1.0, juli 2017

<https://www.sovon.nl/nl/soort/15671>

<https://www.sovon.nl/nl/soort/3040>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Geasfalteerd terrein ten westen van loods

Detail van loods: ongeschikt voor vogels of vleermuizen

Sloot aan westzijde plangebied

Detail bedrijfspand: open stootvoegen geschikt voor vleermuizen

Detail woonhuis: afgedichte dakrand ontoegankelijk voor vogels of vleermuizen

Torenvalk in bomenhaag

Braakballen torenvalk onder nestkast

Parkeerplaats kampeervoertuigen, zuidzijde plangebied

Bijlage 2 Bemonsteringslocaties grote modderkruiper

Bemonsteringslocaties Grote modderkruiper. Op de bovenstaande afbeelding weergegeven locaties zijn watermonsters genomen. Deze deelmonsters zijn samengevoegd tot één mengmonster wat geanalyseerd is d.m.v. E-dna techniek op aanwezigheid van de grote modderkruiper.